

КЛЮЧОВІ АГРАРНІ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ

Неженець О.О., студентка

Ключовими аграрними галузями є рослинництво (зернові, зернобобові, технічні та кормові культури), свинарство, молочне скотарство. Саме ці галузі найбільше впливають на продовольчу безпеку України, її експортний потенціал, екологічний стан навколишнього середовища, розвиток інших галузей сільськогосподарського виробництва[1].

Рослинництво традиційно займає найбільш вагому частку в структурі валового продукту сільського господарства України (за останні п'ять років – більше 50%). Свинарство має вагому долю в виробництві та в споживанні м'яса в Україні (30-40%). Молочне скотарство займає другу позицію в структурі валового продукту сільського господарства України (за останні п'ять років – близько 15%).

Сільське господарство України потребує системного реформування. Метою курсу реформ є якісні перетворення ключових системоутворюючих галузей сільського господарства, поетапне технологічне і технічне переоснащення, поступове досягнення аграрним бізнесом економічної незалежності від державних дотацій та субсидій. Ці реформи вписано у програму діяльності Уряду України[2].

Забезпечення та підвищення прибутковості та, відповідно, отримання економічної незалежності від дотацій та субсидій в рослинництві можливе при зниженні собівартості виробництва та збільшенні доходу від реалізації виробленої продукції. Розмір доходу в рослинництві визначається двома показниками – урожайністю та ціною на продукцію. Збільшити урожайність можна, застосувавши таку технологію, яка дозволяє змінити пропорції в структурі витрат, збільшивши виробничі витрати за статтями, що прямо впливають на врожайність, за рахунок інших статей. Отримання максимальної ціни реалізації залежить від часу продажу. В зв'язку з цим перед сільгоспвиробником постає дві основні проблеми:

-в рослинництві існує касовий розрив між часом потреби в оборотних коштах (а ціна на зерно дуже низька) і часом, коли ціна на зерно максимальна;

-в Україні існує дефіцит потужностей для якісного зберігання зерна. Це особливо відчувається в урожайні роки, коли цей дефіцит сягає 30-40%.

Вирішенням проблеми має стати Агрофінфонд з функціями «зернового ломбарду», де сільгоспвиробник міг би позичити кошти під заставу зерна зібраного урожаю (навіть під невисоку заставну ціну)[3].

Забезпечення і підвищення прибутковості та, відповідно, отримання економічної незалежності від дотацій та субсидій в свинарстві і молочному скотарстві можливе при зниженні собівартості виробництва та збільшенням доходу від реалізації виробленої продукції. Світовий досвід показує, що собівартість виробництва в найбільшій мірі залежить від генетики, здатної забезпечувати мінімальну конверсію корму, та організації технологічних процесів на відгодівлі. Збільшення доходу в свинарстві і молочному скотарстві залежить від об'ємів виробництва м'яса і молока та ціни їх реалізації. Ціна реалізації (особливо в умовах інтеграції до світових ринків) в найбільшій мірі залежить від якісних показників виробленої свинини та молока.

Отже, для ефективного розвитку ключових аграрних галузей необхідно

знижити собівартості виробництва та збільшити дохід від реалізації виробленої продукції, що залежить від урожайності та ціни продукції – в галузі рослинності та об'ємів виробництва м'яса і молока та ціни їх реалізації в тваринництві. Для вирішення названих проблем необхідна належна державна підтримка, впровадження інвестиційних проектів будівництва елеваторів середньої та малої потужності безпосередньо в господарствах для зберігання зерна та створення сучасних великотоварних ферм. При цьому визначальним фактором виробництва має бути діюча гармонізована (у відповідності до світових норм) система стандартів якості виробництва продукції ключових аграрних галузей.

Керівник: Самусь Г.І., викладач

1. news.liga.net
2. kmu.gov.ua
3. Концепція комплексної державної програми реформ та розвитку сільського господарства України (проект), с.122, minagro.gov.ua